

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva održivog razvoja i turizma i Mreže za globalni ekološki otisak (Global Footprint Network - GFN) o proračunu ekološkog otiska za Crnu Goru

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Proces revizije Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore 2007-2012 otpočeo je potpisivanjem Ugovora između Ministarstva održivog razvoja i turizma i konsultantske kuće CEED Consulting d.o.o. u julu 2013. godine.

CEED Consulting d.o.o. je u oktobru 2013. godine dostavio Polazište za izradu NSOR CG 2015-2020 koje je predstavljeno stručnoj i zainteresovanoj javnosti. U januaru 2014. godine izrađeno je Prošireno polazište, odnosno Platforma za izradu NSOR CG 2015-2020. Nakon sprovedenih radionica, kao i konsultacija sa predstavnicima Odjeljenja za podršku Nacionalnom savjetu za održivi razvoj u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, napravljene su određene izmjene i dopune Platforme koje su se odnosile, između ostalog, i na razvoj metodološkog pristupa za komunikaciju prema široj javnosti. Takođe, identifikovana je potreba za dodatnim istraživanjima/analizama u odnosu na zahtjeve UN-a u okviru pregovora o razvoju poslije 2015. godine, ciljevima održivog razvoja, te naročito uzimajući u obzir EU Strategiju 2020. S tim u vezi redefinisana je dinamika i metodologija sprovođenja procesa revizije NSOR CG 2015-2020.

Na 26. sjednici Nacionalni savjet je ocjenio neophodnim redefinisanje strukture, sadržaja i dinamike procesa revizije Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore 2015-2020 u skladu sa predlozima iznesenim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma na istoj sjednici.

Krajem jula 2014. godine CEED Consulting d.o.o. kao obrađivač NSOR CG 2015-2020 dostavio je Prednacrt NSOR CG 2015-2020 koji je pripremio uzimajući u obzir zaključke Nacionalnog savjeta za održivi razvoj i klimatske promjene. Prednacrt je razmotren od strane stalnih radnih grupa Nacionalnog savjeta prilikom čega je ocjenjeno da Prednacrt dokumenta ne zadovoljava postavljene kriterijume usvojene na 26. sjednici Nacionalnog savjeta.

Proces izrade Strategije je zahtjevan i ambiciozan. Posebno jer je još uvijek relevantan otvoreni globalni procesi izrade ciljeva održivog razvoja i definisanja razvojne agende poslije 2015. godine, obzirom da je riječ o procesima koji oblikuju nacionalne politike i okolnosti za sprovođenje politike održivog razvoja. Poseban izazov predstavlja izrada Akcionog plana, NSOR CG za period poslije 2015. godine obzirom da istim treba uspostaviti model za praktičnu primjenu principa održivog razvoja, uzimajući u obzir i koncept zelene ekonomije i unapređenja kvaliteta života. Time je uslovljena i potreba za praktično primjenljivim indikatorima za praćenje implementacije NSOR CG za period poslije 2015. godine, kao što su npr. indikator kvaliteta života i indikator efikasnosti resursa, ekološki otisak ali i potreba planiranja okvira koji omogućava buduće usklađivanje nacionalnog sistema praćenja sa zahtjevima u kontekstu primjene ciljeva održivog razvoja.

Kako u 2014. godini u značajnom opsegu nije ostvaren napredak koji je planiran u procesu izrade

Nacionalne strategije održivog razvoja za period poslije 2015. godine, na 27. sjednici Nacionalnog savjeta koja je održana 28. januara 2015. godine, ocjenjeno je neophodnim unapređivanje ekspertskog angažmana na izradi Nacionalne strategije održivog razvoja Crne Gore kako bi nova strategija bila pripremljena do kraja 2015. godine u susret očekivanom završetku međuvladinih pregovora o razvoju poslije 2015. godine.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Imajući u vidu prethodno navedeno, kao i činjenicu da ekspertski tim CEED Consultinga d.o.o, kao obrađivača angažovanog za reviziju NSOR CG, nije u mogućnosti da u potpunosti odgovori na potrebe u kontekstu značajnog broja aktivnosti, paralelno sa radom stručnog tima pokrenuta je realizacija određenog broja aktivnosti, kao što je Izrada indikatora – Ekološki otisak za Crnu Goru u saradnji sa Global Footprint Network (GFN). Ekološki otisak je jedan od najčešće korišćenih indikatora kojim se izražava opseg antropogenih uticaja na ekosisteme. S tim u vezi neophodno je da se ovaj indikator razvije kao ključni u praćenju održivosti nacionalnog razvoja, pri čemu treba voditi računa o usklađenosti između materijalne potrošnje resursa i ekološkog otiska.

Dosadašnjim strateškim dokumentima nije bio razvijen proračun ovog indikatora.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Nedefinisanjem metodologije proračuna ekološkog otiska za Crnu Goru onemogućava se kvantitativni iskaz trendova održivosti, odnosno potrošnje prirodnih resursa u odnosu na biokapacitete.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji su poboljšanje i kvalitet Nacionalne strategije održivog razvoja za period poslije 2015. godine, čime se direktno utiče i na efikasnost sprovođenja politike održivog razvoja, imajući u vidu da je ova strategija ključni dokument koji daje preporuke, smjernice i akcije u vođenju politike održivog razvoja Crne Gore.

Ovaj akt kao takav ne predviđa negativne efekte, jer mu je cilj prevashodno poboljšanje sprovođenja i primjene održivog razvoja.

Propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i ne ograničava se tržišna konkurencija.

Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Propis neće izazvati troškove građanima i privredi, niti doprinijeti povećanju biznis barijera i administrativnih opterećenja.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

U saradnji sa Mrežom za globalni ekološki otisak Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pripremio koncept realizacije projekta proračuna Ekološkog otiska za Crnu Goru koji se sastoji iz tri faze:

Faza 1: Verifikacija proračuna Ekološkog otiska za Crnu Goru u saradnji sa Zavodom za statistiku Crne Gore (MONSTAT) koristeći dostupne meta-podatke, što podrazumjeva sljedeće:

Faza 2: Procjena Ekološkog otiska svih sektora crnogorske privrede kroz lokalni nivo;

Faza 3: Primjena proračuna ekološkog otiska za Crnu Goru;

Za realizaciju predloga projekta potrebno je obezbijediti budžet u iznosu od 50 000 EUR. Mreža za globalni ekološki otisak podržaće proračun Ekološkog otiska za Crnu Goru iznosom sredstava u visin od 5 000 EUR. Obzirom na ograničenost sredstava u tekućem budžetu predloženo je da se pristupi realizaciji aktivnosti prve faze koje treba da omoguće uključivanje proračuna ekološkog otiska u NSOR CG.

S tim u vezi za realizaciju prve faze projekta za koju su definisane aktivnosti ovim memorandumom potrebno je obezbijediti sredstva u iznosu od 10 000 EUR. Uzimajući u obzir donaciju Mreže za globalni ekološki otisak u iznosu od 5 000 EUR, neophodno je iz budžeta Minisatrstva održivog razvoja i turizma opredijeliti 5 000 EUR po ovom osnovu.

S tim u vezi neophodno je da Vlada Crne Gore potvrdi prenos sredstava u iznosu od 5 000 EUR za potrebe realizacije navedenih aktivnosti koja su u kumulativnom iznosu već opredjeljena za potrebe Odjeljenja za podršku Nacionalnom savjetu za održivi razvoj u budžetskoj liniji 4147 za Životnu sredinu i komunalni razvoj u budžetu Ministarstva održivog razvoja i turizma Crne Gore za 2015. godinu.

Sredstva treba realizovati potpisivanjem Memoranduma o razumjevanju između Ministarstva održivog razvoja i turizma sa Mrežom za globalni ekološki otisak (Global Footprint Network - GFN) o prenosu donacije u iznosu od 5 000 EUR za potrebe proračuna ekološkog otiska za Crnu Goru. Važno je napomenuti da je Mreža u Švajcarskoj oslobođena plaćanja poreza (u prilogu dostavljamo dokument po tom osnovu).

Predviđeno je da projekat traje oko 7-8 meseci, a da rezultati projekta budu dostupni u novembru 2015. godine, u zavisnosti od datuma započinjanja projektnih aktivnosti, finansijska podrška prvoj fazi projekta je jednokratna.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom izrade Memoranduma korišćena je eksterna ekspertska podrška. Konsultacije su obavljene sa predstavnicima Mreže za globalni ekološki otisak, kao i na nivou Ministarstva održivog razvoja i turizma. Na osnovu navedenih konsultacija usaglašen je tekst predloženog Memoranduma.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Jedina eventualna prepreka za implementaciju ovog memoranduma tiče se nemogućnosti da se osiguraju finansijska sredstva neophodna za njegovo sprovođenje što bi onemogućilo izradu proračuna Ekološkog otiska za Crnu Goru, kao ključnog indikatora u praćenju održivosti nacionalnog razvoja.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su ispunjenje zadataka sadržanih u okviru ovog memoranduma.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 01. jun 2015. godine

MINISTAR
Branimir Gvozdenović

Branimir Gvozdenović